

Nieuwe procedure voor gynecologische cytologie (UZ Leuven)

Vanaf 1 mei zal het labo Pathologische Ontleedkunde van het UZ Leuven overschakelen op een nieuwe procedure voor het verwerken van gynaecologische cytologie stalen. Deze omschakeling heeft tot gevolg dat de afnameprocedure en het afnamemateriaal gewijzigd is. Deze wijziging zal leiden tot een verbeterde, meer gestandaardiseerde en snellere diagnose van cytologische preparaten.

Baarmoederhalskankerpreventie

In het kader van baarmoederhalskankerpreventie wordt aangeraden dat elke vrouw tussen 25 en 65 jaar om de drie jaar een cervixcytologie laat afnemen. Op indicatie is tussentijdse afname mogelijk en wordt soms vagina- of vulvacytologie afgenomen.

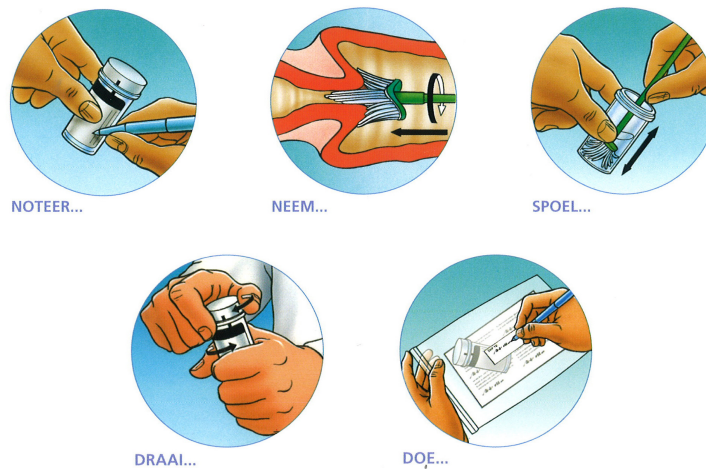
De bedoeling van cervixcytologie is het opsporen van pre-invasieve letsels van de baarmoederhals, vooral van plaveiselepitheel en in veel mindere mate van endocervicaal epitheel. Het aantreffen van andere letsels (bvb. normale en abnormale endometriumcellen, infectie/ontsteking, ...) is een bonus, maar geen doel op zich.

Vagina- en vulvacytologie worden vooral afgenomen in het kader van opvolging na behandeling en voor diagnostiek van aanwezige letsels.

Met een borstel (Cervex-Brush of combinatie van Cervex-Brush en EndoCervex-Brush) neemt de gynaecoloog of huisarts cytologisch materiaal af van de baarmoederhals (of vaginakoepel, vaginawand, vulva) en spoelt hij de borstel uit in een potje met bewaarvloeistof zodat een gefixeerde celsuspensie ontstaat die alle afgenomen celmateriaal bevat.

Van deze gefixeerde celsuspensie wordt een dunne laag preparaat gemaakt voor lichtmicroscopisch onderzoek.

Vernieuwde afnameprocedure

1. **Vul het aanvraagformulier volledig, identificeer het potje** met de PreservCyt oplossing en **noteer naam en geboortedatum van de patiënt**.
2. **Neem het staal af** met behulp van een brush (bij voorkeur Combi-Brush). Plaats de middelste borstelharen diep genoeg in het baarmoederhalskanaal zodat de omringende kortere borstelhaartjes volledig contact maken met de baarmoedermond. Zet druk en **draai de borstel 5 keer rond met de klok mee**.
3. **Spoel** de borstel uit in het potje met PreservCyt oplossing. Duw de borstel hiervoor een 10-tal keer op de bodem zodat de haren naar buiten komen te staan. Draai de borstel vervolgens enkele malen stevig rond zodat al het materiaal vrij komt. Controleer of er geen resten achterblijven op de borstel. **Laat de kop van het borsteltje niet in het recipiënt achter en gooi de borstel weg**.
4. **Draai het deksel van het potje vast** zodat de zwarte markering van het deksel overeenkomt met de zwarte markering van het recipiënt
5. Om een optimale technische verwerking en diagnostiek te garanderen, is het tot slot van essentieel belang dat de stalen op een **correcte manier** worden **geïdentificeerd, bewaard en getransporteerd** en bovendien **vergezeld** zijn van een correct en volledig ingevuld **aanvraagformulier**.

Gestandaardiseerd labo proces

Om een betere service te bieden heeft het labo Pathologische Ontleedkunde van het UZ Leuven het totale proces aangepast. Met behulp van meer geautomatiseerde en gestandaardiseerde apparatuur is het proces sterk geoptimaliseerd.

Met behulp van een toestel wordt het staal samen met een glaasje en filter in het toestel geplaatst. Het toestel zal eerst nagaan of er overeenkomst is tussen de barcode van het recipiënt en het glaasje om op die manier staalverwisseling te voorkomen. Indien dit niet het geval is, zal het staal niet verwerkt worden.

In een volgende fase wordt het staal opgemengd. De celsuspensie wordt via een filtermembraam opgezogen. Hierdoor blijven de cellen tegen het filtermembraam kleven tot er voldoende cellen op het membraam zitten. De cellen worden vervolgens op het objectglaasje afgestempeld waardoor men een ongekleurd dunne laag preparaat verkrijgt. Deze techniek laat het toe om uit 1 recipiënt meerdere dunne laag preparaten te techniceren.

Het dunne laag preparaat wordt automatisch gekleurd volgens Papanicolaou. Het gekleurde preparaat gaat vervolgens in een automatisch screening systeem.

Het automatisch screening systeem werkt volgens de methode van positie gestuurde screening.

Hierbij zal het systeem op basis van de kernkleuring de 22 meest afwijkende cellen elektronisch stippen. De coördinaten van deze cellen worden op een server opgeslagen die verbonden is met een gemotoriseerde microscoop.

In een laatste fase worden de preparaten microscopisch bekeken aan de gemotoriseerde revisie microscoop. Deze microscoop zal de analist via de coördinaten leiden door de 22 meest afwijkende gezichtsvelden. Deze moderne manier van screening laat toe om een accurate diagnose te stellen en is het begin van een diagnostische cascade die de diagnose moet bevestigen.

Het vernieuwde proces binnen het labo Pathologische Ontleedkunde zelf leidt tot optimalisatie op vlak van:

- Traceerbaarheid
- Snelheid
- Standaardisatie
- Kwaliteit

De nieuwe recipiënten met bijhorende fixatief laten daarnaast ook meer bijkomende moleculaire testen toe.

Voor bijkomende vragen en de recentste info kan u steeds contact opnemen met het labo Pathologische Ontleedkunde via het nummer 016 33 66 22 of via de website

<http://www.uzleuven.be/pathologische-ontleedkunde/pathologische-ontleedkunde>